

Olsztyn, 28 kwietnia 2025 r.

PS-VI.431.2.4.2025.AB

Szanowna Pani
Bernadetta Wojtuń
Dyrektor
Domu dla Dzieci „Małgosia”
ul. Staszica 13/3
11-500 Giżycko

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr WK-I.0030.167.2025 z 25 lutego 2025 r. zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – delegatura Urzędu w Ełku, w składzie:

1. Agnieszka Brzozowska - główny specjalista, kierująca zespołem,
 2. Katarzyna Henryka Stefanowska - główny specjalista,
- przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Domu dla Dzieci „Małgosia” w Giżycku. Czynności kontrolne rozpoczęto 11 marca i zakończono 14 marca 2025 r.

Przedmiot kontroli obejmował planowanie i realizację pracy opiekuńczo-wychowawczej z wychowankiem, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2025, poz. 49) – zwanej dalej ustawą wrispz,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. 2025 poz. 395) - zwanego dalej rozporządzeniem,
- ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2023 poz. 2809).

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka/ Dom/ Jednostka - co oznacza: Dom dla Dzieci „Małgosia” w Giżycku,
2. Dyrektor - co oznacza: Dyrektora Domu dla Dzieci „Małgosia” w Giżycku, panią Bernadettę Wojtuń,
3. Regulamin - co oznacza: *Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej typu socjalizacyjnego „Dom dla Dzieci - Małgosia” w Giżycku,*
4. Wykaz kadry - co oznacza: *Wykaz kadry zatrudnionej w Placówce w okresie objętym kontrolą,* sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
5. Wykaz dzieci - co oznacza: *Wykaz dzieci przebywających w Placówce w dacie kontroli,* sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
6. Rejestr - co oznacza: Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym,

7. diagnoza/ diagnoza psychofizyczna - co oznacza: diagnozę psychofizyczną dziecka, o której mowa w § 14 rozporządzenia,
8. plan/ plan pomocy - co oznacza: plan pomocy dziecku, o którym mowa w art. 100 ust. 1 ustawy wrispz oraz § 15 rozporządzenia,
9. karta - co oznacza: kartę pobytu, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia,
10. arkusz – co oznacza: arkusz badań i obserwacji psychologicznych/pedagogicznych, o którym mowa § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia,
11. zespół - co oznacza: zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, o którym mowa w art. 135 - 138 ustawy wrispz,
12. ocena/ ocena okresowa - co oznacza: okresową ocenę sytuacji dziecka, o której mowa w art. 138 ustawy wrispz,
13. IPU - co oznacza: indywidualny program usamodzielnienia, o którym mowa w art. 145 ustawy wrispz,
14. mow – co oznacza: młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia jej zakończenia (z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających wpływ na działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą). Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze kontroli prowadzonym w Jednostce.

Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Bernadetty Wojtuń – Dyrektora Placówki. Ustaleń kontrolnych dokonano na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji, informacji i wyjaśnień przekazanych bezpośrednio przez ww. oraz rozmów przeprowadzonych z wychowankami i oględzin pomieszczeń Placówki.

Działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

USTALENIA KONTROLI

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Dom dla Dzieci „Małgosia” jest publiczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, prowadzoną przez Powiat Giżycki, przeznaczoną dla 14 wychowanków.

Działalność Placówki określają:

- *Statut placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego pod nazwą: „Dom dla Dzieci – Małgosia”,* przyjęty Uchwałą nr XXIII.144.2016 Rady Powiatu w Giżycku z dnia 29 września 2016 r. /**akta kontroli str. 1-2/**,
- *Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej typu socjalizacyjnego „Dom dla Dzieci - Małgosia” w Giżycku,* przyjęty Uchwałą nr 277.2016 Zarządu Powiatu w Giżycku z dnia 29 grudnia 2016 r., zmieniony Uchwałą nr 402.2017 Zarządu Powiatu w Giżycku z dnia 20 listopada 2017 r. /**akta kontroli str. 3-15/**.

Kwestie opiekuńczo-wychowawcze w Placówce oraz sposób ich dokumentowania normowały następujące dokumenty:

- *Zarządzenie nr 5.2024 Dyrektora Domów dla Dzieci Jaś, Małgosia, Wojtek z dnia 14 sierpnia 2024 r. w sprawie wprowadzenia standardów ochrony małoletnich,*
- *Zarządzenie nr 6.2024 Dyrektora Domów dla Dzieci Jaś, Małgosia, Wojtek z dnia 09 września 2024 r. w sprawie wprowadzenia i sposobu dokumentowania pracy w Zeszycie przekazu dyżurów dziennych,*

- Zarządzenie nr 7.2024 Dyrektora Domów dla Dzieci Jaś, Małgosia, Wojtek z dnia 11 września 2024 r. w sprawie planu pomocy dziecku, prowadzenia karty pobytu, sporządzania diagnozy psychofizycznej dziecka,
- Plan Pracy Pracownika Socjalnego w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej/**akta kontroli str. 16-21/**.

Kontrolujący nie wnieśli uwag do ww. dokumentów.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników pedagogicznych Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

W badanym okresie, Jednostką kierował Dyrektor, który w ramach 1 etatu, sprawował także funkcję Dyrektora pozostałych dwóch placówek opiekuńczo-wychowawczych, prowadzonych przez Powiat Giżycki.

Zgodnie z Wykazem kadry przedłożonym kontrolującemu **/akta kontroli str. 22-28/**, działania na rzecz dzieci umieszczonych w Placówce, w badanym okresie, wykonywało łącznie 11 pracowników, w tym:

- starszy wychowawca - koordynator (pełniący funkcję lidera w Jednostce) – 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- starsi wychowawcy – 2 osoby, każda w pełnym wymiarze czasu pracy,
- wychowawca - w wymiarze 1 etatu,
- młodsi wychowawcy – 2 osoby, każda w wymiarze 1 etatu,
- starszy wychowawca-koordynator – w wymiarze 1 etatu (pracujący także na umowę zlecenie w Placówce w czasie nagłych nieobecności wychowawców),
- pedagog - w wymiarze 1 etatu,
- psycholog - w wymiarze 1 etatu,
- pracownik socjalny - w wymiarze 1 etatu (pracujący także na umowę zlecenie w Placówce w czasie nagłych nieobecności wychowawców),
- osoba wykonująca czynności wychowawcy – w ramach umowy zlecenia (pracowała w Placówce w czasie nagłych nieobecności, jednocześnie zatrudniona była na umowę o pracę jako starszy inspektor zajmujący się sprawami administracyjnymi).

Pedagog, psycholog, pracownik socjalny oraz starszy wychowawca-koordynator świadczyli również pracę w pozostałych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, prowadzonych przez Powiat Giżycki.

Zważywszy, iż podczas przeprowadzania czynności kontrolnych w:

- Domu dla Dzieci „Jaś” w dniach 05-07 lutego 2020 r. weryfikowano dokumentację osobową Dyrektora, starszego wychowawcy-koordynatora (wcześniej pełniącego funkcję pedagoga) pracownika socjalnego oraz osób zatrudnionych na umowę zlecenie (poz. nr 7, 10, 11, 12 w Wykazie kadry),
- Domu dla Dzieci „Małgosia” w dniach 12-13 września 2022 r. sprawdzano dokumentację 4 wychowawców (poz. Nr 2, 4, 5, 6 w Wykazie kadry),
- Domu dla Dzieci „Wojtek” w dniach 03-06 września 2024 r. analizowano dokumentację psychologa oraz pedagoga (poz. nr 8 i 9 w Wykazie kadry),

odstąpiono od ponownej weryfikacji ich kwalifikacji. Stwierdzono wówczas, iż ww. osoby spełniają wymagania nałożone przepisami ustawy w/w w powyższym zakresie.

Analizie poddano natomiast dokumentację osobową 2 młodszych wychowawców (poz. nr 1 i 3 w Wykazie kadry). Stwierdzono, że ww. osoby posiadają odpowiednie wykształcenie, określone

w art. 98 ust. 1 ustawy wrispz. W aktach osobowych każdej z tych osób znajdowało się oświadczenie, potwierdzające spełnianie przez nie także wymogów określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy wrispz, tj., że osoba:

- nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona,
- wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego,
- nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Ustalono ponadto, iż wszyscy wychowawcy wskazani w Wykazie kadry, posiadali aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, że są zdolni do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy wrispz.

Kontrolujący poddali analizie akta osobowe pracowników pedagogicznych Placówki, ujętych w Wykazie kadry pod poz. 1, 2, 3 4, 5, 6, pod kątem niefigurowania w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, o czym mowa w art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy wrispz. W dokumentacji osobowej pracowników, przedłożonej kontrolującym, znajdowały się wydruki potwierdzające, iż zweryfikowano w Rejestrze wszystkie ww osoby.

3. Dane dotyczące wychowanków

Ustalono, iż w Placówce, zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia, prowadzono ewidencję dzieci zawierającą wymagane przepisami prawa informacje. Analiza ewidencji oraz Wykazu dzieci, stanowiącego **akta kontroli str. 29-32** wykazała, iż na dzień kontroli w Jednostce na mocy orzeczenia sądu, umieszczonych było 13 wychowanków. Nie przebywało w niej żadne dziecko na podstawie zezwolenia wojewody, o którym mowa w art. 95 ust 3a ustawy wrispz.

W dacie kontroli w Domu przebywało 13 wychowanków, w tym 3 osoby, które w bieżącym roku osiągną pełnoletność. Jak wynika z przedłożonych informacji, stanowiących **akta kontroli str. 29-32:**

- 4 wychowanków posiadało orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- 6 dzieci posiadało opinię z poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- 11 podopiecznych uczęszczało na zajęcia do specjalistów tj. m.in. pedagoga Placówki (11 dzieci), psychologa Jednostki (9 dzieci), pedagoga poza Domem (4 wychowanków), psychologa poza Placówką (3 dzieci) oraz terapeutę (1 wychowanek),
- 10 wychowanków korzystało z zajęć dodatkowych, m.in. jazda na łyżwach (4 dzieci), aikido, basen, harcerstwo, siłownia (po 2 wychowanków), boccia, hopp kids (po 1 dziecku)

Stwierdzono, iż w badanym okresie żadna z rodzin biologicznych dzieci przebywających w Placówce nie była objęta wsparciem asystenta rodziny.

Przepisy art. 95 ust. 1 ustawy wrispz wskazują, że w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistycznego są umieszczane dzieci powyżej 10 roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Ponadto, zgodnie z art. 95 ust. 2 powyższej ustawy, umieszczenie dziecka poniżej 10 roku życia jest możliwe także w przypadku, kiedy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie, gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa. Ustalono, że w dacie kontroli, w Placówce przebywało dziecko poniżej 10 roku, którego matką była wychowanka Domu /**akta kontroli str. 29/**.

Dyrektor w przedłożonej informacji, stanowiącej **akta kontroli str. 33-34** wskazał, iż w badanym okresie: żaden z wychowanków się nie usamodzielił, dwoje dzieci powróciło do domu rodzinnego i nie zgłoszono dziecka do ośrodka adopcyjnego. Ponadto troje rodzeństwa umieszczono w rodzinie zastępczej spokrewnionej.

4. Planowanie działań opiekuńczo-wychowawczych i sposób ich realizacji

a. planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej w Placówce

Stwierdzono, iż w Placówce nie prowadzi się np. planu pracy opiekuńczo-wychowawczej. W ocenie kontrolujących praca w Jednostce winna być ukierunkowana, dlatego też zasadnym jest opracowanie dokumentu regulującego kompleksowo zasady oraz kierunki prowadzonej pracy opiekuńczo-wychowawczej.

W Domu, zgodnie z przedłożonym przez Dyrektora Jednostki wykazem dokumentów **/akta kontroli str. 35/** prowadzi się:

- zeszyt przekazu dyżurów,
- wykaz zleceń podawania leków wychowankom,
- wykaz podawania leków wychowankom,
- zeszyt przekazania dyżurów nocnych,
- ewidencję samowolnych oddaleń,
- wykaz przyjmowania gości
- w dokumentacji wychowanka wykazy: *zajęć pozalekcyjnych i uczestnictwa, kontaktów z rodziną i osobami bliskimi, informacje o sytuacji szkolnej.*

Ponadto ustalono, że dokumentacja dla każdego z wychowanków gromadzona była w segregatorze podzielonym na poszczególne sekcje, w których przechowywano dokumentację dziecka z danego zakresu, tj.:

- I. podstawowe informacje o dziecku,
- II. diagnoza psychofizyczna,
- III. bieżące informacje dotyczące pobytu dziecka w placówce: mocne strony dziecka, plan pomocy dziecku, karta pobytu dziecka, karta udziału w zajęciach dodatkowych i specjalistycznych, arkusz badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych, wnioski zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka,
- IV. rodzina: informacje o innych członkach rodziny/rodziny zaprzyjaźnionej, kontakt z rodziną własną/zaprzyjaźnioną, praca w kierunku powrotu dziecka do rodziny,
- V. szkoła: nauka szkolna dziecka, wykaz ocen semestralnych, frekwencja, opinie i zalecenia poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- VI. dokumenty różne: skierowanie, odpis aktu urodzenia dziecka, postanowienie sądu o umieszczeniu dziecka w placówce, dokumentacja stanie zdrowia,

Powyższa dokumentacja odzwierciedlała realizację zadań opiekuńczo-wychowawczych podejmowanych w Placówce wobec podopiecznych.

b. planowanie i realizacja indywidualnej pracy z wychowankiem

W celu oceny realizacji zadań objętych przedmiotem kontroli, zespół inspektorów poddał analizie dokumentację 4 wychowanków, przebywających w Placówce w dacie kontroli (poz. 3, 8, 10, 13 z Wykazu dzieci) **/akta kontroli str. 29-32/**.

- **sporządzanie diagnozy psychofizycznej**

W myśl § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia, niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej psycholog lub pedagog winien sporządzić diagnozę psychofizyczną dziecka. Z dokumentacji przedłożonej kontrolującym wynika, iż diagnoza psychofizyczna była sporządzana przez psychologa **/akta kontroli str. 36-82/**. Uwzględniano w nich wszystkie elementy, o których mowa w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia.

▪ **opracowanie planu pomocy dziecku i jego realizacja**

Praca z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej winna być prowadzona zgodnie z planem pomocy dziecku, do czego obligują przepisy art. 100 ust. 1 ustawy wrispz. Stosownie do zapisów § 15 ust. 1 i 4 rozporządzenia plan powinien być opracowany na podstawie diagnozy (niezwłocznie po jej sporządzeniu) oraz dokumentacji dotyczącej dziecka (o której mowa w § 8 rozporządzenia).

Stwierdzono, iż plany pomocy opracowywano po sporządzeniu diagnozy psychofizycznej, co jest zgodne z § 15 ust. 1 rozporządzenia, a także na podstawie dokumentacji, o której mowa w § 8 ust. 1 rozporządzenia, znajdujące się w teczkach wychowanków.

Ustalono, że każde dziecko, którego dokumentację analizowano, posiadało plan pomocy opracowywany na pół roku. Po upływie tego okresu dokonywano jego modyfikacji i opracowywano plan pomocy na kolejny okres, zgodnie z § 15 ust. 5 rozporządzenia **/akta kontroli str. 83-159/**.

Analiza planów wykazała, iż zawierały podpis wychowawcy oraz podpis dziecka, potwierdzający, że stosownie do art. 4 a ustawy wrispz oraz § 15 ust. 2 rozporządzenia, uwzględniono jego zdanie podczas opracowania tego dokumentu.

Zgodnie z zapisami § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w planie pomocy winno się określać cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe, z uwzględnieniem w szczególności wieku dziecka, jego możliwości psychofizycznych, sytuacji rodzinnej i przebiegu procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia. Ustalono, iż plany przedłożone kontrolującym zawierały cele długoterminowe i krótkoterminowe oraz działania długoterminowe i krótkoterminowe, osoby realizujące zadania, termin realizacji, uwagi/efekty realizacji. Działania wyznaczano zazwyczaj w obszarach dotyczących sfery opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, rodzinnej, szkolnej, zdrowotnej i społecznej. Ponadto, zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia, wyznaczano w nich cel pracy z dzieckiem. W przypadku każdego dziecka, którego dokumentację poddano kontroli, było to przygotowanie do usamodzielnienia.

Plany pomocy, co do zasady, były spójne z diagnozami psychofizycznymi oraz opiniami/orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznych, gdyż zawierały ujęte w nich wskazania.

Przepisy art. 100 ust 1 ustawy wrispz wskazują, iż praca z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest prowadzona zgodnie z planem pomocy dziecku, sporządzonym i realizowanym przez wychowawcę we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną.

Ustalono, że wychowanka ujęta w Wykazie dzieci pod poz. 3 posiadała uregulowaną sytuację prawną. Praca z nią nie była ukierunkowana na powrót dziecka do rodziny. Weryfikacji poddano plany wychowanków ujętych w Wykazie dzieci pod poz. 8, 10 i 13 w zakresie spełnienia wymogu opracowania ich z podmiotem realizującym pracę z rodziną. Stwierdzono, iż na planach i ich

modyfikacjach brak było potwierdzenia spełnienia powyższego wymogu/**akta kontroli str. 104-159/**. Dyrektor poproszony o wyjaśnienie powyższego poinformował, iż rodziny ww. dzieci nie współpracowały z właściwymi, z uwagi na ich miejsce zamieszkania, ośrodkami pomocy społecznej /**akta kontroli str. 160-161/**. Z uwagi na to, iż praca z ww. wychowankami ukierunkowana była na przygotowanie dzieci do usamodzielnienia, kontrolujący przyjęli wyjaśnienia Dyrektora. Wskazać należy, iż w dokumentacji przedłożonej kontrolującym, poza jednym przypadkiem (dotyczy wychowanka ujętego w Wykazie dzieci pod poz. 8) brak było informacji potwierdzającej powyższe. W ocenie kontrolujących w przypadku np. posiadania informacji o braku współpracy rodziny z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej, w planie powinna się znaleźć adnotacja z jakiego powodu tej współpracy nie podjęto, a dokumentacja potwierdzająca ten fakt winna znajdować się w teczce dziecka. Sporządzanie i realizowanie planów we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną (bądź asystentem rodziny, jeśli został przydzielony) jest istotne, bowiem ma na celu podejmowanie spójnych i skoordynowanych działań przez instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny. Tym samym informacje dotyczące podejmowania działań potwierdzających współpracę w zakresie wspólnego planowania działań ujętych w planie pomocy dziecka, winny zostać uwzględnione np. na planie pomocy bądź też w kartach pobytu, co stanowiłoby potwierdzenie zastosowania powyższych przepisów. Powyższe szczegółowo omówiono z Dyrektorem jednostki w ramach bieżącego instruktażu.

Przepisy § 15 ust. 6 rozporządzenia wskazują, iż w przypadku powzięcia informacji o ciąży małoletniej plan pomocy dziecku modyfikowany jest niezwłocznie po powzięciu tej informacji.

..... /**akta kontroli str. 206-207/**, jednak nie dokonano modyfikacji jej planu pomocy z 04 maja 2025 r./**akta kontroli str. 90-96/**. Dyrektor poproszony o wyjaśnienie powyższego wskazał, iż „*modyfikacja planu pomocy dziecku zawarta została w rubryce uwagi/efekty realizacji.*” /**akta kontroli str. 162-163/**.

.....
.....
W planach wychowanków uwzględniano kwestię podtrzymywania kontaktów z rodziną oraz osobami bliskimi, w tym również rozwoju pasji i zainteresowań dzieci. Niemniej, niektóre cele oraz działania, uwzględniane w planach pomocy, nie zawsze były zindywidualizowane i doprecyzowane. Wskazać bowiem należy, że zindywidualizowanie i doprecyzowanie celów oraz działań w planach do bieżących potrzeb dzieci, pozwoli na udzielanie im jak najbardziej adekwatnej pomocy i wsparcia. Powyższe szczegółowo omówiono z Dyrektorem w ramach bieżącego instruktażu.

Realizację działań ujętych w planach pomocy dokumentowano m.in. w zeszycie dotyczącym kontaktów z wychowawcami, dokumentacji indywidualnej podopiecznych, w tym kartach pn. *kontakt z rodziną własną, zaprzyjaźnioną, praca w kierunku powrotu do rodziny*, znajdujące się w segregatorach prowadzonych przez wychowawców odpowiadających za proces wychowawczy dziecka. Ponadto kwestię realizacji kontaktów z rodziną/osobami bliskimi potwierdzały oświadczenia osób przejmujących opiekę nad dzieckiem podczas urlopowania pn. *karta urlopowa wychowanka/akta kontroli str. 164-172/*.

▪ **prorowadzenie kart udziału w zajęciach specjalistycznych oraz sporządzanie arkuszy badań i obserwacji**

Ustalono, że w myśl § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia, pedagog oraz psycholog, pracujący z wychowankami, sporządzali karty udziału w zajęciach dzieciom, które obejmowali swoim wsparciem **/akta kontroli str. 173-180/**.

Stosownie do § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia zarówno pedagog jak i psycholog prowadzili także dla każdego wychowanka arkusz badań i obserwacji **/akta kontroli str. 181-199/**. Podejmowane działania w stosunku do wychowanków Placówki ujmowali również w prowadzonych przez siebie dziennikach tj. *Dzienniku pracy pedagoga* oraz *Dzienniku pracy psychologa*.

Dokumentacja prowadzona przez specjalistów odzwierciedlała m.in. prowadzoną pracę wychowawczą w Placówce oraz realizację przez Jednostkę działań w zakresie zapewnienia wychowankom specjalistycznego wsparcia.

▪ **prorowadzenie kart pobytu**

Przepisy § 17 ust. 1 rozporządzenia wskazują, iż każdemu dziecku w Placówce prowadzi się kartę pobytu, która w myśl § 17 ust. 4 rozporządzenia, powinna być uzupełniana nie rzadziej niż co miesiąc.

Ustalono, iż w Jednostce, każdemu z dzieci, sporządzano karty pobytu, jednak nie zawierały one wszystkich elementów określonych w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia. Analiza kart pobytu wychowanków, których dokumentację poddano kontroli wykazała, iż brak było w nich informacji o:

- lekach podawanych dziecku (dotyczy kart za okres: I-VI 2024 r., I-II 2025 r. – dziecko ujęte w Wykazie dzieci pod poz.3)
- pobytach dziecka w szpitalu, w tym szpitalu psychiatrycznym (za okres I-VII 2024 r. w przypadku wychowanki ujętej w Wykazie dzieci pod poz. 3, II-XII 2024 r. w odniesieniu do wychowanka ujętego w Wykazie dzieci pod poz. 8, I-VI 2024 r., I 2025 r. - dotyczy wychowanki ujętej w Wykazie dzieci pod poz. 10, a także V-X 2024 r. w odniesieniu do dziecka ujętego w Wykazie dzieci pod poz. 13 **/akta kontroli str. 200-258/**).

Dyrektor poproszony o wyjaśnienie powyższego uchybienia wskazał, iż „w kartach pobytu dziecka zostały zawarte informacje o podawaniu leków jak i pobytach w szpitalu w momencie zlecenia lub umieszczenia jak i zakończenia podawania leków i pobytów w szpitalu. Prowadzony jest osobny wykaz podawania leków dla każdego wychowanka. Nie odnotowano informacji jeżeli nie było zleconych leków lub pobytu w szpitalu” /akta kontroli str. 259-260/.

Wskazać należy, że karta pobytu stanowi istotny dokument, który winien całościowo odzwierciedlać aktualną sytuację wychowanka. Brak wpisów we wszystkich obszarach (określonych przepisami prawa) budzi wątpliwość, czy faktycznie dana sytuacja nie miała miejsca, czy też spowodowany jest on przeoczeniem wychowawcy.

Braki w karcie mogą uniemożliwiać dokonanie całościowego wglądu w sytuację i funkcjonowanie dziecka w Placówce, a także mieć znaczący wpływ na podejmowanie wobec niego, adekwatnych do bieżących potrzeb, oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych.

Przyczyną powstania uchybienia jest niewłaściwie przyjęty sposób prowadzenia dokumentacji przez wychowawców oraz niewystarczający nadzór Dyrektora w tym zakresie. Poza brakiem danych w zakresie bieżącego funkcjonowania dziecka, nie stwierdzono innych skutków powyższego uchybienia.

Analiza kart wykazała jednocześnie, iż w punkcie dotyczącym współpracy placówki z instytucjami i organizacjami na rzecz dziecka i jego rodziny zazwyczaj ograniczono się tylko do wskazania nazwy jednostki, z którą współpracowano np. Sąd, PCPR, MOPS /akta kontroli str. 200-258/. W opinii kontrolujących obszar ten winien zawierać pełne informacje dotyczące zakresu współpracy, a także dokonanych ustaleń, czy poruszonych kwestii, co może mieć istotne znaczenie w dalszej pracy z dzieckiem. Kontrolujący w powyższym zakresie udzielili bieżącego instruktażu Dyrektorowi Jednostki.

Jednym z obszarów uwzględnianych w karcie pobytu jest opis relacji dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku. Dyrektor wskazał, że w Jednostce umożliwia się wychowankom systematyczny kontakt z rodziną i osobami bliskimi, który odbywa się zarówno na terenie Placówki, jak i w miejscach wskazanych przez rodzinę. Poinformował, iż „każdy wychowanek za zgodą Dyrektora może być urlopowany do rodziny na kilka dni lub godzin. Miejsca wskazane przez rodzinę na czas urlopowania każdorazowo odwiedza pracownik socjalny placówki wraz z koordynatorem wychowawcą. Kontakty z rodziną oraz osobami bliskimi odbywają się również w placówce oraz miejscach wskazanych przez rodzinę. Wychowankowie mają stały dostęp do telefonu jak i komunikatorów internetowych co umożliwia im kontakt telefoniczny z rodziną i osobami bliskimi. Na prośbę wychowanków pracownik socjalny i koordynator wychowawców wraz z wychowankami odwiedza rodzinę. Placówka nie ogranicza kontaktów, wręcz nakłania rodzinę do takich kontaktów prowadząc indywidualne rozmowy z rodziną” /akta kontroli str. 261-262/.

Ustalono, że w Jednostce, nie przebywają wychowankowie rozdzieleni z rodzeństwem. /akta kontroli str. 262/.

Podejmowanie przez Placówkę działania w powyższym zakresie znajdują odzwierciedlenie w kartach pobytu i prowadzonej dokumentacji. Przy tym za dobrą praktykę uznać należy działania podejmowane przez pracownika socjalnego jak i starszego wychowawcę-koordynatora, polegające na weryfikacji warunków bytowych rodziny, zanim wyrażona zostanie przez Dyrektora zgoda na wyjazd dzieci do rodzin, a także umożliwienia wychowankom odwiedzania domu rodzinnego wraz z ww. osobami.

▪ dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka

W Placówce, zgodnie z zapisami art. 135 ustawy wrispz, działa zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Przepisy art. 138 ust. 1 powyższej ustawy wskazują, iż zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż co pół roku, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 roku życia, nie rzadziej niż co 3 miesiące.

Z informacji przedłożonej przez Dyrektora **/akta kontroli str. 29-32/** wynika, iż w badanym okresie posiedzenia zespołu odbyły się w następujących terminach: 29 kwietnia 2024 r. /w przypadku 3 dzieci/, 25 października 2024 r. /w odniesieniu do wszystkich wychowanków/. Powyższe wskazuje na dokonywanie oceny okresowej terminowo, tj. nie rzadziej niż co pół roku. Okresową ocenę dokumentowano w formularzu pn. *Posiedzenie Zespołu Do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka* **/akta kontroli str. 263-292/**. Zdarzało się, iż formularz był zatytułowany *Posiedzenie Stałego Zespołu Do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka*. Rekomenduje się ujednolicenie nazewnictwa zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Ustalono, iż w ocenach z 29 kwietnia 2024 r. nie dokonano analizy aktualnych potrzeb dzieci, zgodnie z art. 136 pkt 5 ustawy wrispz **/akta kontroli str. 263-265, 272-275, 280-283/**.

Dyrektor wyjaśniając powyższe wskazał, że *„Podczas posiedzeń Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka omawiane są wszystkie potrzeby wychowanka. W dokumentacji z posiedzenia Zespołu uwzględniane są jedynie potrzeby do natychmiastowej realizacji. Pozostałe zawarte są w planach pomocy dziecku”* **/akta kontroli str. 293-294/**. Ustalono, iż podczas oceny w dniu 25 października 2024 r., która odbyła się po kontrolach przeprowadzonych w dwóch pozostałych placówkach prowadzonych przez Powiat Giżycki, dokonano analizy potrzeb wychowanków. W związku z tym, iż na dzień kontroli, w arkuszach okresowych ocen ujęte były wszystkie elementy wskazane w ustawie wrispz, odstąpiono od wydania zalecenia w powyższym zakresie.

Przepisy art. 4a ustawy wrispz nakładają na podmioty realizujące zadania wynikające z ustawy wrispz, obowiązek wysłuchania wychowanka, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają, w szczególności dokonując oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Analiza arkuszy okresowych ocen wykazała, iż zawierały podpis dziecka, co stanowiło potwierdzenie spełnienia ww. wymogu. Wychowankowie, podczas rozmów z zespołem inspektorów potwierdzili, że zapoznawano ich z wnioskami zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka.

c. planowanie pracy z wychowankiem usamodzielnianym

W myśl art. 145 ust. 2 ustawy wrispz osoba usamodzielniana, co najmniej rok przed osiągnięciem przez nią pełnoletności, wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby. Ponadto, stosownie do zapisów art. 145 ust. 4 ustawy wrispz, osoba usamodzielniana, wraz z opiekunem usamodzielnienia, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez nią pełnoletności, opracowuje indywidualny program usamodzielnienia, który następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

Poddana analizie dokumentacja wychowanek ujętych w Wykazie dzieci pod poz. 3 i 10, które w bieżącym roku ukończą 18 lat wykazała, że dopełniony został wobec nich obowiązek, o którym mowa powyżej, wynikający z przepisów ustawy wrispz. W przypadku obu wychowanek

w terminie wskazano opiekuna usamodzielnienia, natomiast w przypadku wychowanki ujętej w Wykazie dzieci pod poz. 10 także opracowano IPU.

Stwierdzono, iż planach ww. wychowanek nie uwzględniano działań związanych z procesem usamodzielnienia, do czego obliguje § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia, tj. opracowania IPU/**akta kontroli str. 83-103, 125-145/**. Dyrektor w pisemnych wyjaśnieniach wskazał, iż „wychowawca prowadzący w porozumieniu z pracownikiem socjalnym prowadzi działania związane z przygotowaniem do usamodzielnienia. Wychowawcy uznali, że wszelkie działania związane już z konkretnym usamodzielnieniem będą zawarte w dokumentacji pracownika socjalnego. Uznano, że indywidualne dokumenty będące w posiadaniu pracownika socjalnego są ściśle związane z planem pomocy wychowanka i tworzą integralną całość” /**akta kontroli str. 295-296/**. Analiza dokumentacji pracownika socjalnego tj. formularza pn. *działania w zakresie pomocy dziecku i rodzinie*, potwierdziła, iż podejmował on szereg działań w tym zakresie /**akta kontroli str. 297-298/**. Niemniej, w ocenie kontrolujących, system podejmowanych działań zarówno przez wychowawcę, jak i pracownika socjalnego, winien być uwzględniony w planie pomocy dziecku, bowiem go dotyczy. Powyższe szczegółowo w ramach instruktażu omówiono z Dyrektorem Jednostki.

Ustalono, iż pracownik socjalny prowadził pracę z usamodzielniającymi się wychowanekami oraz był odpowiedzialny za pomoc im w wyznaczeniu opiekuna usamodzielnienia, jak i w sporządzeniu IPU. Kwestia ta była ujęta w dokumencie pn. *Realizacja zadań proceduralnych związanych z przyjęciem dziecka do placówki*” /**akta kontroli str. 299-300/**.

5. Jakość opieki zapewnianej przez Placówkę w ocenie dzieci

W celu ustalenia opinii wychowanków odnośnie jakości opieki zapewnianej im przez Placówkę, zespół inspektorów dniami 11 i 12 marca 2025 r. przeprowadził indywidualne rozmowy z 11 wychowanekami, którzy byli obecni w Jednostce i wyrazili na to zgodę. Wyniki przeprowadzonych rozmów stanowią **akta kontroli str. 301-311**.

Podczas rozmów indywidualnych z zespołem inspektorów, wszyscy wychowankowie wskazali, iż umożliwia im się kontakt z rodziną lub osobami bliskimi. Zapytani na czyją pomoc mogą liczyć, wskazywali pracowników Placówki. Wszyscy jednogłośnie poinformowali, że w Placówce czują się bezpiecznie. Sprawowaną opiekę w Domu oceniali pozytywnie, wskazując, iż ich potrzeby są zaspokajane, niemniej 2 wychowanków poinformowało, iż czasami czują się niesprawiedliwie traktowani. Z uwagi na powyższe kontrolujący w rozmowie z Dyrektorem wskazali na zasadność ponownego omówienia zasad obowiązujących w Placówce.

Na pytanie zespołu inspektorów, czy w Placówce podejmowane są działania mające na celu realizację planu pomocy dziecku, 8 wychowanków udzieliło odpowiedzi twierdzącej, 3 zaś nie do końca kojarzyło ten dokument. Ponadto 10 wychowanków wskazało, iż zapoznawano ich z wnioskami zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka i udzielano im w tym zakresie wyjaśnień, natomiast 1 wskazało, iż nie kojarzy. Biorąc powyższe pod uwagę, zespół inspektorów, w ramach bieżącego instruktażu, wskazał Dyrektorowi, aby podczas rozmów z dziećmi omawiać i przypominać im kwestie ujęte w planach pomocy, jak i informować o decyzjach podjętych na zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka.

6. Pozostałe ustalenia

W dniu 11 marca 2024 r. kontrolujący przeprowadzili oględziny pomieszczeń Placówki. Protokół zawierający ustalenia poczynione podczas oględzin stanowi **akta kontroli str. 312-313**.

W toku oględzin stwierdzono, że Placówka znajduje się na II piętrze trzykondygnacyjnego budynku i składa się z:

- 5 pokoi mieszkalnych 2-osobowych,
- 1 pokoju mieszkalnego 3-osobowego,
- 1 pokoju, który został zagospodarowany dla małoletniej matki z dzieckiem,
- pokoju wychowawców,
- salonu stanowiącego miejsce spotkań i wypoczynku, wyposażonego w sofę, komody, telewizor, gdzie znajdują się także m.in.: playstation, gry planszowe, puzzle,
- kuchni z jadalnią (wyposażonej w meble oraz sprzęt AGD oraz stół z krzesłami), gdzie zapewniono odpowiednie warunki do przechowywania, obróbki żywności oraz miejsce do wspólnego przygotowywania i spożywania posiłków, a także wyodrębniono kącik komputerowy,
- pralni – w której znajduje się pralka i suszarka elektryczna, oraz miejsce do suszenia odzieży,
- 2 łazienek – jednej z 2 toaletami, 2 umywalkami, 2 prysznicami, natomiast drugiej z toaletą, umywalką i prysznicem, w których umożliwiono wychowankom korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny.

Stwierdzono, iż wszyscy wychowankowie (wykazani w wyciągu z ewidencji wychowanków) mają swoje łóżka, oraz przestrzeń do użytkowania, miejsce do przechowywania odzieży i miejsce do nauki. Małoletniej matce z dzieckiem zapewniono również warunki pobytu odpowiednie do ich potrzeb. Pomieszczenia są właściwie oświetlone a ich powierzchnia zapewnia swobodne korzystanie z wyposażenia.

Budynek, w którym znajduje się Jednostka, usytuowany jest na dużej, ogrodzonej nieruchomości gruntowej, na której znajduje boisko.

Kontrolowana Jednostka posiadała warunki lokalowe zgodne z obowiązującymi standardami, określonymi w § 18 ust. 3 pkt 1-5 rozporządzenia.

7. Uwagi i wnioski

Placówka, poza stwierdzonymi uchybieniami, co do zasady realizowała działania opiekuńczo-wychowawcze, które odpowiadały problemom zidentyfikowanym w diagnozach psychofizycznych dzieci i opracowanym planom pomocy dzieciom. Dokumentacja czworga wychowanków, którą poddano analizie, pozwala stwierdzić, że wychowawcy, kierujący ich procesem opiekuńczo-wychowawczym, podejmowali działania mające na celu realizację planów pomocy dzieci oraz przygotowanie wychowanków do usamodzielnienia.

Na podstawie rozmów przeprowadzonych z wychowankami stwierdzić należy, że wszyscy wychowankowie pozytywnie ocenili opiekę sprawowaną przez wychowawców, co świadczy o tym, iż kontrolowana Jednostka dba o zabezpieczenie standardu usług, o których mowa w § 18 Rozporządzenia.

7. Zalecenia pokontrolne

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy wrispz, wnoszę o podjęcie przez Dyrektora, jako osobę odpowiedzialną za ich powstanie stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

- 1. Plan pomocy dziecku niezwłocznie modyfikować po powzięciu informacji o istotnych zmianach w sytuacji dziecka, w tym ciąży małoletniej, zgodnie z § 15 ust. 6 rozporządzenia.**
- 2. W karcie pobytu dziecka ujmować wszystkie elementy wskazane w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia.**

3. **Wzmóc nadzór Dyrektora nad sposobem dokumentowania przez pracowników pedagogicznych wykonywanych zadań oraz nad organizacją ich pracy.**
4. **Wdrożyć informacje i pouczenia przekazane w formie instruktażu w bieżącą pracę jednostki**

Kontrolowanej Jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477).

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Piotr Duda

ZASTĘPCA DYREKTORA

Wydziału Polityki Społecznej

Agnieszka Brzozowska - główny specjalista

Katarzyna Henryka Stefanowska - główny specjalista